

หนังสือกาลาเทีย

จดหมายของเปาโลที่เขียนถึงชาวกาลาเทียได้พูดถึงปัญหาต่างๆ ที่คริสเตียนในแคว้นกาลาเทียมี เปาโลเคยไปประกาศข่าวดีและก่อตั้งหมู่ประชุมหลายแห่งในแคว้นนี้ หลังจากนั้นก็มีคริสเตียนชาวยิวกลุ่มหนึ่งได้ไปที่นั่น และสอนสิ่งที่แตกต่างไปจากคำสอนอันแท้จริงของพระคริสต์ ปัญหานี้เป็นปัญหาที่สำคัญมากเพราะมันเป็นเรื่องที่จะบอกว่าเป็นสมาชิกที่แท้จริงในครอบครัวของพระเจ้า เนื่องจากเปาโลไม่สามารถไปที่แคว้นกาลาเทียได้ในเวลานั้น เขาจึงพูดถึงปัญหานี้อย่างชัดเจนในจดหมายฉบับนี้ นอกจากนั้น เขายังได้พูดถึงปัญหาอีกหลายๆ อย่างที่เขาจะพูดซ้ำอีกในจดหมายฉบับอื่นๆ ของเขา

จดหมายจากเปาโลถึงหมู่ประชุมของพระเจ้า ที่แคว้นกาลาเทีย*

1 จากเปาโล ผมได้เป็นศิษย์เอก¹ ไม่ใช่เพราะมนุษย์คนไหนหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดแต่งตั้ง แต่เป็นพระเยซูคริสต์ และพระเจ้าพระบิดาผู้ทำให้พระเยซูฟื้นขึ้นจากความตาย เป็นผู้แต่งตั้งผมเอง² และ จากพี่น้องที่อยู่กับผมที่นี่ด้วย

ถึงหมู่ประชุมต่างๆ ของพระเจ้าที่แคว้นกาลาเทีย*

³ขอให้พระเจ้าพระบิดาของเรา และพระเยซูคริสต์เจ้า ให้ความเมตตากรุณาและสันติสุขกับพวกคุณ ⁴พระเยซูได้ส่งพระองค์เอง เป็นเครื่องบูชา¹ สำหรับบาปของเรา เพื่อช่วยเราให้รอดพ้นจากยุคอันชั่วร้ายนี้ ทั้งหมดนี้เป็นไปตามความต้องการของพระเจ้าพระบิดาของเรา ⁵ขอให้พระเจ้าได้รับเกียรติตลอดไป อาเมน¹

ข่าวดีที่แท้จริง

⁶ผมงงมากเลย ที่ยังไม่ทันไรพวกคุณก็ถึงพระเจ้าผู้ที่ได้เรียกพวกคุณมาด้วยความเมตตากรุณาของพระคริสต์ แล้วหันไปติดตามชาวตือนอื่นเสียแล้ว ⁷ซึ่งความจริงไม่ใช่ชาวตือนเลย แต่มีบางคนทำให้คุณสับสน และพยายามบิดเบือนเรื่องข่าวดี¹ ของพระคริสต์ ⁸ถ้าใครมาประกาศข่าวดีอื่นๆ ที่แตกต่างไปจากที่เราเคยประกาศให้กับพวกคุณไว้แล้วนั้น ไม่ว่าจะ เป็นพวกเราเอง หรือทูตสวรรค์หรือใครก็ตาม ก็ขอให้คนนั้นถูกสาปแช่งให้ตกนรกตลอดไป ⁹ผมขอย้ำอีกครั้งหนึ่งเหมือนกับที่เคยพูดไปแล้วว่าใครก็ตามที่มาประกาศข่าวดีที่ขัดกับข่าวดีที่คุณได้รับไว้แล้วนั้น ก็ขอให้คนนั้นถูกสาปแช่งตลอดไป

¹⁰ดูเหมือนผมกำลังพูดให้คนยอมรับ หรือพระเจ้ายอมรับกันแน่ ผมคิดแต่จะเอาใจคนอย่างนั้นหรือ ถ้าผมอยากจะได้ใจคน ผมก็คงไม่มาเป็นทาสของพระคริสต์หรอก

¹¹พี่น้องครับ ผมอยากจะทำอะไรให้รู้ว่า ข่าวดีที่ผมประกาศอยู่นี้ ไม่ได้มาจากมนุษย์ ¹²ไม่มีมนุษย์คนไหนสอนผมหรือให้ผมมา แต่ผมได้มาจากพระเยซูคริสต์โดยตรง ตอนที่พระองค์มาปรากฏตัวให้ผมเห็น

¹³พวกคุณก็รู้อยู่แล้วว่าเมื่อก่อนผมเป็นอย่างไร ตอนที่ยังใช้ชีวิตตามแบบของชาวยิวนั้น ผมได้ข่มเหงหมู่ประชุมของพระเจ้าอย่างรุนแรง และพยายามทำลายให้สิ้นซาก ¹⁴ในสมัยนั้น ผมมีความล้าหน้าในศาสนามากกว่าทุกคนในรุ่นเดียวกัน และยิ่งกว่านั้น ผมยังทุ่มเทอย่างเต็มที่ต่อประเพณีที่สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษของผม

¹⁵แต่พระเจ้ามีความเมตตากรุณาต่อผม พระองค์ได้เลือกผมตั้งแต่ผมยังอยู่ในท้องแม่ซะอีก แล้วพระองค์ก็ได้เรียกให้ผมมารับใช้พระองค์ ¹⁶พระองค์พอใจที่จะเปิดเผยพระบุตรของพระองค์กับผมเพื่อผมจะได้ประกาศข่าวดีเรื่องพระบุตรนั้นกับคนที่ไม่ใช่ยิว ตอนนั้นผมก็ไม่ได้ปรึกษาใครเลย

1:2 กาลาเทีย คือ สถานที่ที่คาดว่าเปาโลได้ก่อตั้งหมู่ประชุมของพระเจ้าขึ้นเป็นแห่งแรกในการเดินทางเผยแพรศาสนาคริสต์ ดูหนังสือ กิจการบทที่ 13-14

1:6 ปกติในจดหมายสมัยนั้น เริ่มต้นด้วยการขอบพระคุณพระต่างๆ ที่คนเขียนเคารพ และขอให้พระนั้นอวยพรผู้อ่าน แต่เปาโลไม่ได้ทำอย่างนั้น เพราะเปาโลโกรธและอึดอัดมากที่พี่น้องที่กาลาเทียได้เลิกเชื่อสิ่งที่เปาโลสอนเขาเพื่อไปตามครูชาวยิวบางคนที่สอนว่า พระเจ้าจะไม่ยอมรับคนที่ไม่ใช่ยิว นอกจากนี้ว่าเขาจะทำพิธีขลิบเสียก่อน

17 และก็ไม่ได้ขึ้นไปเมืองเยรูซาเล็ม เพื่อหารือกับพวกที่เป็นศิษย์เอกมาก่อนผมด้วย แต่ผมได้ตรงไปแถบอาระเบียทันที แล้วถึงค่อยกลับมาเมืองดามัสกัส

18 สามปีต่อมา ผมได้ขึ้นไปเมืองเยรูซาเล็ม เพื่อเยี่ยมเยียนเบโตร* และได้พักอยู่กับเขาสิบห้าวัน 19 ผมไม่ได้เจอกับศิษย์เอกคนอื่นๆ เลย นอกจากยากอบน้องชายขององค์เจ้าชีวิตเท่านั้น 20 สบาบันต่อหน้าพระเจ้าได้เลยว่า เรื่องที่เขียนมาทั้งหมดนี้เป็นความจริง 21 หลังจากนั้นผมก็ไปแคว้นซีเรียและแคว้นซีลีเซีย

22 แต่ในหมู่ประชุมต่างๆ ของพระเจ้าที่แคว้นยูเดีย ไม่มีใครรู้จักผมเป็นการส่วนตัวเลย 23 พวกเขาได้ยินแต่คนพูดกันว่า “คนที่เคยชมเชงเราเมื่อก่อน ตอนนี้ได้กลับมาประกาศความเชื่อที่ครั้งหนึ่งเขาเคยพยายามจะทำลาย” 24 แล้วพวกเขาก็ได้สรรเสริญพระเจ้าเพราะผม

ศิษย์เอกคนอื่นๆ ยอมรับเอาไป

2 ลิบตีปีต่อมา ผมได้กลับไปเมืองเยรูซาเล็มอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับบารนาบัสและได้พาทิตัสไปด้วย 2 ที่ไปก็เพราะพระเจ้าเปิดเผยให้รู้ว่าผมควรจะไป แล้วผมก็ได้เจอกับพวกผู้นำหมู่ประชุมของพระเจ้าที่นั่นเป็นการส่วนตัว เพื่อจะได้อธิบายให้พวกเขาฟังเกี่ยวกับข่าวดี† ที่ผมเอาไปประกาศให้กับคนที่ไม่ใช่ยิวนั้น เพราะไม่อยากให้งานที่ผมได้ทำไปทั้งในอดีตและปัจจุบันสูญเสียไปเปล่าๆ 3 พวกเขาก็ไม่โต้แย้งให้ ทิตัส คนที่มากับผมเข้าพิธีขลิบ† ทั้งๆ ที่ทิตัสเป็นคนกรีก 4 ที่เราต้องพูดถึงปัญหานี้ก็เพราะมีบางคนที่กำลังหลอกว่าเป็นพี่น้อง พวกนี้ได้แอบเข้ามาสอดแนมอยู่ในกลุ่มพวกเรา เพื่อแย่งเอาเสรีภาพที่เรามีในพระเยซูคริสต์ไป แล้วทำให้เราตกเป็นทาส 5 แต่พวกเราไม่ยอมพวกมันแม้สักเสี้ยววินาทีเลย เพื่อจะได้รักษาความจริงในข่าวดีให้กับพวกคุณ

6 ส่วนผู้นำที่สำคัญๆ ในหมู่ประชุมของพระเจ้า ก็ไม่ได้คิดที่จะเพิ่มเติมอะไรลงไปในช่วงที่ผมได้ประกาศนั้น (ผมไม่สนใจหรอกว่าเขาจะสำคัญแค่ไหน เพราะพระเจ้าไม่เห็นแก่หน้าใครอยู่แล้ว) 7 แต่ตรงกันข้าม พวกเขาเห็นว่าพระเจ้าได้มอบหมายข่าวดีให้กับผม เพื่อผมจะได้เอาไปประกาศกับคนที่ไม่ใช่ยิว เหมือนกับที่เบโตรได้รับหน้าที่ให้ไปประกาศกับคนยิว 8 พระเจ้าได้ให้ฤทธิ์อำนาจกับเบโตรไปทำงานในฐานะศิษย์เอกกับคนยิว และพระองค์ก็ได้ให้ฤทธิ์อำนาจกับผมไปทำงานในฐานะศิษย์เอกกับคนที่ไม่ใช่ยิวด้วย 9 เมื่อยากอบ เบโตร และยอห์น พวกที่ได้ชื่อว่าเป็นคนสำคัญของหมู่ประชุมของพระเจ้า เห็นว่าพระเจ้าได้ให้งานพิเศษนี้กับผม พวกเขาก็ได้จับมือผมและบารนาบัสเข้าเป็นเพื่อนร่วมงาน พวกเราทั้งหมดก็ตกลงกันว่า จะให้บารนาบัสกับผมไปประกาศข่าวดีกับคนที่ไม่ใช่ยิว ส่วนพวกเขาจะไปประกาศข่าวดีกับคนยิวต่อไป 10 สิ่งเดียวที่พวกเขาออกจากพวกเราคือ อายาลิมช่วยเหลือคนจนด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่ผมอยากจะทำอยู่แล้ว

เปาโลชี้แจงความผิดของเบโตร

11 ในระหว่างที่เบโตรอยู่ที่เมืองอันทิโอกนั้น ผมได้คัดค้านเขาต่อหน้าเขา เพราะเขาทำผิดอย่างเห็นได้ชัด 12 คือตอนแรกเขาก็กินอยู่กับพี่น้องที่ไม่ใช่ยิว แต่พอพี่น้องคนยิวที่ยากอบส่งมานั้นมาถึง เบโตรก็ได้ปลีกตัวออกจากพี่น้องที่ไม่ใช่ยิว เพราะกลัวพี่น้องยิวพวกนี้ที่มีความคิดว่าพี่น้องที่ไม่ใช่ยิวจะต้องเข้าพิธีขลิบ 13 เบโตรก็เลยทำให้พี่น้องยิวคนอื่นๆ กลายเป็นคนหน้าซื่อใจคดเหมือนกับ

1:18 เบโตร ในเนื้อเรื่องเรียก “เศฟาส” ซึ่งเป็นชื่อภาษายิวของเบโตร เขาเป็นศิษย์เอกคนหนึ่งในสิบสองคนของพระเยซู

เขาไปด้วย แม้แต่บารนาบัสก็ได้รับอิทธิพลไปกับเขาเหมือนกัน ¹⁴เมื่อผมเห็นว่าพวกเขาไม่ได้ทำตัวสอดคล้องกับความจริงในข่าวดี ผมก็พูดกับเปโตรต่อหน้าคนทั้งหมดว่า “ถ้าคุณที่เป็นคนยิวใช้ชีวิตไม่เหมือนกับคนยิวและคิดก็ไม่เหมือนกับคนยิวแล้วละก็ คุณจะไปบังคับคนที่ไม่ใช่ยิวให้มาใช้ชีวิตอย่างคนยิวทำไมกัน”

¹⁵พวกเราเกิดมาเป็นคนยิว ไม่ใช่คนบาปเหมือนกับคนที่ไม่ใช่ยิว ¹⁶แต่เรารู้ว่าการที่พระเจ้าจะยอมรับใครนั้น ก็เพราะคนนั้นไว้วางใจในพระคริสต์ ไม่ใช่เพราะเขาทำตามกฎ พวกเราก็เลยไว้วางใจในพระเยซูคริสต์ เพื่อพระเจ้าจะยอมรับเรา ดังนั้นเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับความไว้วางใจในพระคริสต์ ไม่ใช่การทำตามกฎ เพราะจะไม่มีใครเป็นที่ยอมรับของพระเจ้าได้จากการทำตามกฎ[†]

¹⁷แต่ถ้าในช่วงนี้ ที่เราอยากจะให้พระเจ้ายอมรับเราผ่านทางพระคริสต์นั้น ปรากฏว่าเรายังเป็นคนบาปอยู่ นี่หมายถึงพระคริสต์สนับสนุนให้เราเป็นคนบาปหรือ ไม่ใช่แน่นอน ¹⁸เพราะถ้าผมสร้างสิ่งที่ผมทำลายไปแล้วขึ้นมาใหม่ ก็แสดงว่าผมทำผิดกฎตั้งแต่แรก ¹⁹เพราะกฎนี้แหละที่ทำให้ผมต้องตาย และเพราะผมได้ตายไปแล้ว ผมจึงเป็นอิสระพ้นจากกฎนั้น เพื่อผมจะได้มีชีวิตอยู่เพื่อพระเจ้า ²⁰ผมได้ถูกตรึงบนไม้กางเขนจนตายไปพร้อมกับพระคริสต์ คนที่มีชีวิตอยู่ตอนนี้ไม่ใช่ตัวผมแล้วแต่เป็นพระคริสต์ต่างหากที่อยู่ในตัวผม ชีวิตที่มีอยู่เดี๋ยวนี้ก็เป็นชีวิตที่ไว้วางใจในพระบุตรของพระเจ้า ผู้ที่รักผมและเสียสละชีวิตให้ผม ²¹ผมไม่ได้ทำให้ความเมตตากรุณาของพระเจ้าหมดความหมายไปหรอกนะ เพราะถ้าพระเจ้ายอมรับคนเพราะคนทำตามกฎของโมเสสเท่ากับว่าพระคริสต์ก็มาตายเปล่าๆ โดยไม่มีประโยชน์อะไรเลย

พระพรของพระเจ้ามาจากความไว้วางใจ

3 ชาวกาลาเทีย ทำไมถึงโง่งอย่างนี้ ใครร้ายมนตร์สะกดคุณหรืออย่างไร ผมได้อธิบาย จนคุณเห็นภาพที่พระเยซูคริสต์ถูกตรึงบนไม้กางเขนนั้นอย่างชัดเจนแล้ว ²ผมขอถามสักคำว่า คุณได้รับพระวิญญาณ[†] เพราะทำตามกฎ[†] หรือเพราะเชื่อฟังข่าวดี[†] กันแน่ ³ทำไมคุณถึงโง่งอย่างนี้ คุณได้เริ่มต้นชีวิตของคุณในพระคริสต์ด้วยพระวิญญาณ แล้วตอนนี้คุณคิดว่า คุณจะทำให้มันสำเร็จด้วยพลังอำนาจของคุณเองอย่างนั้นหรือ ⁴ประสบการณ์มากมายที่คุณเจอมา ไม่มีมีความหมายอะไรเลยหรือ ⁵ผมหวังว่ามันจะมีความหมายบ้าง ขอถามหน่อยว่า ที่พระเจ้าให้พระวิญญาณกับคุณและแสดงปาฏิหาริย์ท่ามกลางพวกคุณ เป็นเพราะคุณทำตามกฎหรือเป็นเพราะคุณเชื่อฟังข่าวดีที่ได้ยินกันแน่

⁶ดูอย่างอับราฮัม[†] ลี ท่านไว้วางใจในพระเจ้า* และเพราะความไว้วางใจของเขานั้นเอง พระเจ้าถึงยอมรับเขา ⁷ขอให้อ่านไว้ว่า คนที่ไว้วางใจในพระเจ้า ก็ถือว่าเป็นลูกหลานที่แท้จริงของอับราฮัม ⁸พระคัมภีร์รู้ง่วงหนานานมาแล้วว่า พระเจ้าจะยอมรับคนที่ไม่ใช่ยิวเพราะพวกเขาจะไว้วางใจในพระองค์ และพระเจ้าได้ประกาศข่าวดีนี้กับอับราฮัมก่อนล่วงหน้าแล้วว่า “ทุกชนชาติจะได้รับพระพรเพราะอับราฮัม”* ⁹ดังนั้นคนที่ไว้วางใจในพระเจ้า ก็จะได้รับพระพรด้วยกันกับอับราฮัมที่ไว้วางใจในพระองค์ ¹⁰แต่คนที่ฟังการทำตามกฎจะตกอยู่ใต้คำสาปแช่ง เพราะพระคัมภีร์เขียนไว้

3:6 “เขาไว้วางใจในพระเจ้า” อ้างมาจากหนังสือ ปฐมกาล 15:6

3:8 “ทุกชนชาติ...อับราฮัม” อ้างมาจากหนังสือ ปฐมกาล 12:3

ว่า “คนที่ไม่ทำตามกฎทุกข้อที่เขียนไว้ตลอดเวลา ก็จะต้องอยู่ภายใต้การคุกคามของคำสาปแช่ง”¹¹ แต่เรารู้อยู่แล้วว่า ไม่มีใครเป็นที่ยอมรับของพระเจ้าได้เพราะทำตามกฎ เพราะพระคัมภีร์บอกไว้ว่า “คนที่พระเจ้ายอมรับนั้น จะต้องมีชีวิตอยู่ด้วยความไว้วางใจ”¹² กฎไม่ได้ขึ้นอยู่กับความไว้วางใจ เพราะพระคัมภีร์พูดว่า “คนที่ทำตามกฎ ก็จะได้ชีวิตตามกฎนั้น”¹³ พระคริสต์ได้ช่วยพวกเราให้เป็นอิสระจากคำสาปแช่งของกฎด้วยการยอมถูกสาปแช่งเสียเอง เหมือนกับที่พระคัมภีร์เขียนไว้ว่า “ทุกคนที่ถูกแขวนอยู่บนต้นไม้ คือคนที่ถูกสาปแช่ง”¹⁴ พระคริสต์ทำอย่างนี้เพื่อว่าคนที่ไม่ใช่ยิว จะได้รับพระพรตามที่พระเจ้าได้สัญญาไว้กับอับราฮัม¹⁵ โดยผ่านทางพระเยซูคริสต์ และเพื่อว่าพวกเราทุกคนจะได้รับพระวิมูถตามตามที่พระเจ้าสัญญาไว้แล้วนั้นโดยความไว้วางใจ

กฎและคำสัญญา

¹⁵พี่น้องครับ ผมขอยกตัวอย่างให้ฟังสักเรื่องหนึ่งจากชีวิตประจำวัน คือเมื่อคนสองฝ่ายตกลงเซ็นสัญญากันแล้ว ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือยกเลิกสัญญานั้นได้อีกแล้ว¹⁶ มันก็เหมือนกับสัญญาที่พระเจ้าได้ทำไว้กับอับราฮัมและลูกหลานของเขา สัญญานั้นไม่ได้บอกไว้ว่า “ลูกหลานของเขา” หมายถึง ลูกหลานมากมายของเขา แต่หมายถึง “ลูกหลานคนนั้นของเขา” เพียงคนเดียวคือพระคริสต์¹⁷ ความหมายของผมคือว่า กฎของโมเสสที่มาทีหลังถึงสี่ร้อยสามสิบปีไม่สามารถมาเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือยกเลิกข้อตกลงที่พระเจ้าได้สัญญาไว้ก่อนหน้านี้แล้วกับอับราฮัมได้หรอก¹⁸ แต่ถ้าการที่จะได้รับมรดกนี้ขึ้นอยู่กับกฎก็แสดงว่าไม่ได้ขึ้นอยู่กับคำสัญญาของพระเจ้า แต่ความจริงแล้ว พระเจ้าได้ให้มรดกนี้เปล่าๆ กับอับราฮัมโดยผ่านทางคำสัญญาของพระองค์

¹⁹ถ้าอย่างนั้นจะมีกฎเอาไว้ทำไมกัน ก็มีไว้ให้คนที่ทำผิดคิดว่าเขากำลังฝ่าฝืนกฎอยู่นั่นเอง กฎนี้จะอยู่แค่ชั่วคราวจนกว่าลูกหลานคนนั้นของอับราฮัมที่พระเจ้าได้พูดถึงในคำสัญญาจะมาถึงพระเจ้าได้ใช้ทูตสวรรค์ให้เอากฎนี้ไปให้กับโมเสส¹⁹ เพื่อโมเสสจะได้เป็นคนกลางเอาไปให้กับประชาชน²⁰ แต่พระเจ้าได้ให้คำสัญญานี้โดยตรงกับอับราฮัม จึงไม่ต้องมีคนกลาง เพราะพระองค์ทำเองฝ่ายเดียว

จุดมุ่งหมายของกฎโมเสส

²¹ถ้าอย่างนั้น กฎที่พระเจ้าให้กับโมเสส ก็ขัดแย้งกับคำสัญญาที่พระเจ้าให้กับอับราฮัมหรือเป็นไปไม่ได้หรอก เพราะถ้ากฎที่พระเจ้าให้กับโมเสสนี้ สามารถให้ชีวิตกับเราได้ ปานนี้พระเจ้าก็คงยอมรับเรา เพราะเราทำตามกฎนั้นแล้ว²² แต่พระคัมภีร์บอกไว้ว่า มนุษย์ทุกคนถูกขังไว้ในบาปที่เป็นอย่างนี้ ก็เพื่อว่า โดยความเชื่อสัตย์ของพระเยซูคริสต์* พระเจ้าจะได้ให้สิ่งที่พระองค์สัญญาไว้กับพวกคนที่ไว้วางใจ

3:10 “คนที่...สาปแช่ง” อ้างมาจากหนังสือ เฉลยธรรมบัญญัติ 27: 26

3:11 “คนที่...ความไว้วางใจ” อ้างมาจากหนังสือ ฮาบากุก 2:4

3:12 “คนที่...ชีวิตตามกฎนั้น” อ้างมาจากหนังสือ เลวีนิติ 18:5

3:13 แขวงอยู่บนต้นไม้ หนังสือ เฉลยธรรมบัญญัติ 21: 22-23 หมายถึง เมื่อคนถูกฆ่าตายเพราะทำความผิด ร่างของเขาจะถูกแขวนประจานไว้บนต้นไม้ เป้าหมายความถึงการที่พระเยซูถูกตรึงไว้บนไม้กางเขน

3:13 “คนที่ถูกสาปแช่ง” อ้างมาจากหนังสือ เฉลยธรรมบัญญัติ 21:23

²³ก่อนที่ความซื่อสัตย์* นั้นจะมาถึง เราได้ถูกขังไว้อย่างนักโทษภายใต้กฎ จนกว่าพระเจ้าจะแสดงความซื่อสัตย์* นั้นให้เห็น ²⁴กฎก็เลยเป็นเหมือนพี่เลี้ยง* จนกว่าพระคริสต์จะมาถึง เพื่อว่าพระเจ้าจะได้ยอมรับเราเพราะเราไว้วางใจ ²⁵ตอนนี้ความซื่อสัตย์* นั้นได้มาถึงแล้ว เราก็เลยไม่ต้องมีพี่เลี้ยง* อีกต่อไป

²⁶พวกคุณทุกคนเป็นลูกของพระเจ้า เพราะความไว้วางใจในพระเยซูคริสต์ ²⁷เพราะพวกคุณทุกคนที่ได้เข้าพิธีจุ่มเพื่อมีส่วนในพระคริสต์ ก็ได้สวมใส่พระคริสต์ เหมือนกับใส่เสื้อผ้า ²⁸ไม่มีคนยิวหรือคนกรีก ไม่มีทาสหรือคนอิสระ ไม่มีชายหรือหญิง เพราะพวกคุณทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกันในพระเยซูคริสต์ ²⁹ถ้าคุณเป็นของพระคริสต์แล้ว คุณก็เป็นลูกหลานแท้ๆของอับราฮัม† และเป็นผู้รับมรดกตามที่พระเจ้าได้สัญญาไว้กับอับราฮัม*

4 ผมกำลังพูดว่า ตอนที่ผู้รับมรดกยังเป็นเด็กอยู่ เขาก็ไม่แตกต่างไปจากทาสหรือก ถึงแม้เขาจะเป็นเจ้าของทุกสิ่งทุกอย่างก็ตาม ²เพราะเขาจะต้องเชื่อฟังผู้ปกครองและผู้ดูแลมรดก จนกว่าจะถึงเวลาที่พ่อของเขากำหนดไว้ ³พวกเราก็เหมือนกัน เมื่อพวกเรายังเป็นเด็ก พวกเราตกเป็นทาสอยู่ภายใต้อำนาจของวิญญานชั่วที่ครอบครองโลกนี้ ⁴แต่เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม พระเจ้าก็ได้ส่งพระบุตรของพระองค์โดยคลอดออกมาจากผู้หญิง และมีชีวิตอยู่ภายใต้กฎ ⁵เพื่อมาปลดปล่อยคนที่อยู่ภายใต้กฎให้เป็นอิสระ และเพื่อเราทุกคนจะได้เป็นลูกของพระเจ้า

⁶เพราะคุณได้เป็นลูกของพระองค์แล้ว พระองค์จึงได้ส่งพระวิญญานของพระบุตรของพระองค์เข้ามาอยู่ในใจของพวกเรา เพื่อพวกเราจะร้องเรียกพระองค์ว่า “อับบา พ่อ” ⁷คุณจึงไม่ใช่ทาสอีกต่อไป แต่เป็นลูกของพระเจ้า และเพราะคุณเป็นลูก พระเจ้าก็ให้คุณเป็นผู้รับมรดกด้วย

ความรักของเปาโลต่อพี่น้องคริสเตียนในแคว้นกาลาเทีย

⁸แต่ก่อน ตอนที่พวกคุณยังไม่รู้จักพระเจ้านั้น คุณก็เป็นทาสของพวกวิญญานที่ไม่ได้เป็นพระเจ้า ⁹แต่ตอนนี้คุณได้รู้จักพระเจ้าแล้ว หรือที่ถูกคือพระเจ้าได้รู้จักคุณแล้ว คุณยังอยากกลับไปเป็นทาสพวกมันอีกหรือ ¹⁰คุณยังคงถือฤกษ์ยาม วัน เดือน ฤกษ์ และปี ¹¹ผมกลัวเหลือเกินว่างานที่ผมได้ทุ่มเทไปกับพวกคุณนั้นจะเปล่าประโยชน์

¹²พี่น้องครับ ผมขอร้องให้พวกคุณเป็นเหมือนผม เพราะผมได้เป็นเหมือนพวกคุณ พวกคุณไม่ได้ทำอะไรผิดต่อผมเลย ¹³คุณก็รู้อยู่แล้วว่า ตอนแรกที่ผมมาประกาศข่าวดีให้กับพวกคุณนั้น เป็นเพราะผมเจ็บป่วย ¹⁴ตอนนั้น ถึงแม้การเจ็บป่วย จะเป็นภาระให้กับพวกคุณ แต่พวกคุณก็ไม่ได้รับภัยหรือขับไล่ผม แต่กลับต้อนรับผมเหมือนกับผมเป็นทูตสวรรค์ หรือเป็นพระเยซูคริสต์เสียเอง ¹⁵แล้วตอนนี้ ก็ย่ำแย่พวกนั้นหายไปไหนหมดแล้ว ผมเป็นพยานได้ว่า ในตอนนั้น ถ้าคุณควักลูกตาให้กับผมได้ คุณก็คงทำไปแล้ว ¹⁶แล้วตอนนี้ผมกลายเป็นศัตรูของคุณ เพราะผมพูดความจริงกับคุณหรือ

3:22 ความซื่อสัตย์ของพระเยซูคริสต์ หรืออาจจะแปลได้อีกอย่างหนึ่งว่า ความไว้วางใจในพระเยซูคริสต์

3:24 พี่เลี้ยง คำนี้ในภาษาเดิมหมายถึง ทาสผู้ช่วยในครัวเรือนของชาวโรมันหรือชาวกรีก ทาสคนนี้มีหน้าที่ดูแลลูกๆ ของเจ้านายรับส่งไปโรงเรียน ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความปลอดภัยให้กับเด็ก แต่ไม่ใช่เป็นครูสอน

¹⁷คนพวกนั้น*เอาใจใส่คุณเป็นพิเศษ แต่ไม่ได้หวังดีหรอก พวกเขาแค่อยากจะดึงคุณออกไปจากผม เพื่อคุณจะได้ไปสนใจพวกเขาแทน ¹⁸แน่นอนมันดีอยู่แล้วที่จะมีคนเอาใจใส่คุณเป็นพิเศษ จากแรงจูงใจที่ดีด้วยความหวังดี ไม่ใช่มาจากผมคนเดียวเท่านั้นตอนที่ผมอยู่ด้วย ¹⁹ลูกๆ ที่รัก ผมจะต้องเจ็บปวดเหมือนเจ็บคลอดลูก เพราะพวกคุณไปอีกจนกว่าพระคริสต์จะก่อตัวขึ้นในชีวิตพวกคุณ ²⁰ผมอยากจะอยู่กับคุณตอนนี้จริงๆ ผมจะได้ไม่ต้องพูดกับคุณด้วยน้ำเสียงแบบนี้ เพราะพวกคุณทำให้ผมสับสนไปหมด

ตัวอย่างของนางฮาการ์และนางซาร่าห์

²¹พวกคุณบางคนอยากอยู่ภายใต้กฎของโมเสส คุณรู้หรือเปล่าว่ากฎนั้นเขียนไว้ว่าอย่างไร ²²พระคัมภีร์[†] เขียนไว้ว่า อับราฮัม[†] มีลูกสองคน คนหนึ่งเกิดจากหญิงที่เป็นทาส ส่วนอีกคนเกิดจากหญิงที่เป็นอิสระ ²³ลูกของหญิงที่เป็นทาสนั้นเกิดตามธรรมชาติ แต่ลูกของหญิงที่เป็นอิสระนั้นเกิดจากคำสั่งบัญชาของพระเจ้า

²⁴เรื่องนี้ยังมีความหมายอีกอย่างหนึ่งคือ หญิงสองคนนี้เป็นตัวแทนของสัญญาฉบับฉบับแรกพระเจ้าทำขึ้นที่ภูเขาซีนาย นางฮาการ์ซึ่งเป็นหญิงทาส ก็เปรียบเหมือนสัญญาฉบับนี้ คนที่เกิดมาในครอบครัวของนางก็จะเป็นทาส ²⁵นางฮาการ์ถือเป็นตัวแทนของภูเขาซีนาย* ที่อยู่ในประเทศอาระเบีย และก็คือเมืองเยรูซาเล็มในตอนี้ เพราะทั้งตัวเธอและลูกหลานต่างก็เป็นทาส ²⁶แต่นางซาร่าห์ที่เป็นหญิงอิสระ ก็เปรียบเหมือนเมืองเยรูซาเล็มที่อยู่บนสวรรค์ เธอเป็นแม่ของพวกเรา ²⁷เหมือนกับที่พระคัมภีร์เขียนถึงเธอว่า

“หญิงที่เป็นหมั้นและไม่เคยคลอดลูก ให้ดีใจเกิด

คนที่ไม่เคยเจ็บท้องคลอดลูก ให้เปล่งเสียงร้องยินดี

เดี๋ยวนี้คุณโดดเดี่ยวอ้างว้าง*

แต่คุณจะมีลูกมากกว่าหญิงที่มีสามีเสียอีก” (อิสยาห์ 54:1)

²⁸พี่น้องครับ พวกคุณเป็นลูกที่เกิดจากคำสั่งบัญชาของพระเจ้าเหมือนกับอิสอัค ²⁹แต่ในเวลานั้น ลูกที่เกิดตามธรรมชาติ ได้ข่มเหงอิสอัคผู้ที่เกิดจากอำนาจของพระวิญญาณ[†] ซึ่งก็เหมือนกับเหตุการณ์ที่คุณเจอในตอนี้ ³⁰แต่พระคัมภีร์พูดว่าอย่างไร “ใส่หญิงที่เป็นทาสและลูกของเธอออกไป เพราะลูกของหญิงที่เป็นทาส จะมารับมรดกร่วมกับลูกของหญิงที่เป็นอิสระไม่ได้”* ³¹ดังนั้นพี่น้องครับ พวกเราไม่ใช่ลูกของหญิงที่เป็นทาส แต่เป็นลูกของหญิงที่เป็นอิสระ

5 เมื่อพระคริสต์ได้ปลดปล่อยให้เราเป็นอิสระแล้ว ก็ให้อยู่อย่างคนอิสระเกิด รักขามันไว้ให้ดี อย่ากลับไปเป็นทาสของกฎอีก ²ฟังไว้ให้ดี ผมเปาโล ขอบอกให้รู้ไว้ ถ้าพวกคุณยอมเข้าทำพิธีชลิบ[†] พระคริสต์ก็ไม่มีประโยชน์อะไรกับพวกคุณอีกแล้ว ³ผมขออัยว่า คนที่ยังทำพิธีชลิบนั้น ก็จะต้องรักษากฎให้ครบทุกข้อ ⁴ถ้าคุณพยายามที่จะให้พระเจ้ายอมรับคุณเพราะคุณรักษากฎ คุณก็ถูกแยกออกจากพระคริสต์แล้ว และหลุดจากความเมตตาการุณาของพระเจ้าด้วย ⁵พวกเรามีพระ

4:17 คนพวกนั้น พวกครุจจอมปลอมที่คอยรบกวนผู้ศรัทธาชาวกาลาเทีย

4:25 ภูเขาซีนาย ภูเขาในประเทศอาระเบีย สถานที่ที่พระเจ้าได้มอบกฎให้แก่โมเสส (อพยพ 19 และ20)

4:27 โดดเดี่ยวอ้างว้าง หมายถึงหญิงที่ถูกสามีทอดทิ้ง

4:30 “ใส่หญิง...ไม่ได้” อ้างมาจากหนังสือ ปฐมกาล 21:10

วิญญานเพราะได้ไว้วางใจ เราถึงได้ตั้งหน้าตั้งตาคอยสิ่งที่เราหวังไว้อย่างมั่นอกมั่นใจ ความหวังนั้นคือพระเจ้าจะยอมรับเราแน่ในวันสุดท้าย ⁶ เพราะในพระเยซูคริสต์ การทำหรือไม่ทำพิธีชลิบนั้นไม่สำคัญอะไรเลย แต่สิ่งที่สำคัญคือความเชื่อที่แสดงออกด้วยความรัก

⁷ พวกคุณก็กำลังวิ่งกันดีอยู่แล้ว ใครกันนะที่มาขัดจังหวะทำให้คุณเลิกติดตามความจริง ⁸ ใครก็ตามที่มาชักชวนให้คุณหยุด ไม่ได้มาจากพระเจ้าที่เรียกคุณมาแน่ ⁹ ระวังตัวให้ดี “เชื่อพูนิดเดียวก็ทำให้เบี่ยงทั้งก่อนพูนขึ้นมาได้” ¹⁰ ผมมั่นใจในองค์เจ้าชีวิตว่า คุณจะไม่มียอมรับความคิดที่แตกต่างออกไปจากนี้ และไม่ว่าใครก็ตามที่มาทำให้คุณสับสน จะต้องถูกพระเจ้าลงโทษแน่

¹¹ พี่น้องครับ ถ้าผมยังสั่งสอนให้ทำพิธีชลิบอยู่ แล้วทำไมผมยังถูกข่มเหงอยู่ล่ะ ถ้าเป็นจริงตามนั้น เรื่องไม่กางเขนที่ผมสอน ก็จะไม่เป็นปัญหาอีกต่อไปแล้ว ¹² ผมอยากให้ไอ้พวกที่มาวุ่นวายกับคุณนี้ ตอน*ตัวมันเองเลยแทนที่จะแคชลิบ*เท่านั้น

¹³ พี่น้องครับ พระเจ้าเรียกคุณมาใช้ชีวิตอย่างมีเสรีภาพ แต่อย่าเอาเสรีภาพนั้นมาเป็นข้ออ้างในการทำตามสันดานของตนเองที่เห็นแก่ตัว แต่ให้รับใช้กันและกันด้วยความรัก ¹⁴ เพราะกฎทั้งหมดสรุปออกมาได้ข้อเดียว คือ “รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง” * ¹⁵ แต่ถ้าคุณยังคงฉีกเนื้อกัดกินกันเหมือนสัตว์ป่า ระวังให้ดี เพราะจะย่อยยับด้วยกันทั้งหมด

พระวิญญานและสันดานของมนุษย์

¹⁶ แต่ผมขอบอกว่า ให้ใช้ชีวิตตามพระวิญญาน แล้วคุณจะไม่ทำตามกิเลสตัณหาของสันดาน ¹⁷ ความต้องการของพระวิญญานนั้นขัดแย้งกับกิเลสตัณหาของสันดาน ทั้งสองจึงต่อต้านกันโดยตรง เพื่อขัดขวางไม่ให้คุณทำในสิ่งที่คุณอยากจะทำ ¹⁸ แต่ถ้าคุณยอมให้พระวิญญานนำชีวิตของคุณ คุณก็ไม่อยู่ภายใต้กฎ* อีกต่อไป

¹⁹ การกระทำที่เกิดจากสันดานมนุษย์ก็เห็นได้ชัดเจนคือ ความผิดบาปทางเพศ ความไม่บริสุทธิ์ ความคิดสลปรก กิเลสตัณหา ²⁰ การนับถือรูปเคารพ การใช้เวทมนตร์คาถา* การเป็นศัตรูกัน การขัดแย้งกัน การริษยา การโกรธเคืองกัน การชิงดีชิงเด่นกัน การไม่ลงรอยกัน การแบ่งพรรคแบ่งพวก ²¹ การอิจฉา การเมาเหล้า การจัดงานมั่วสุม และอื่นๆ ในทำนองเดียวกันนี้ ขอเตือนอีกครั้งอย่างที่เคยเตือนมาแล้วว่าคนที่ทำอย่างนี้จะไม่ได้รับแผ่นดินของพระเจ้าเป็นมรดกอย่างแน่นอน ²² แต่ผลของพระวิญญานคือ ความรัก ความชื่นชมยินดี สันติสุข ความอดทน ใจเมตตา ความดี ²³ ความซื่อสัตย์ ความอ่อนโยน และการรู้จักควบคุมตนเอง สิ่งเหล่านี้ไม่ขัดแย้งกับกฎข้อไหน* ²⁴ คนที่เป็นของพระเยซูคริสต์ ได้เอาสันดานมนุษย์พร้อมกับกิเลสตัณหาและความใคร่ที่มาจากมัน ไปตรึงไว้บนไม้กางเขนแล้ว ²⁵ เนื่องจากพระวิญญาน* ได้ใช้ชีวิตกับเราแล้ว เราก็ควรจะติดตามพระวิญญานในทุกสิ่งที่เราทำ ²⁶ อย่าवादตี ยัวโมโหหรืออิจฉากันเลย

5:9 เชื้อฟู ในที่นี้ใช้แทนสัญลักษณ์ของบิศาจหรือสิ่งชั่วร้าย

5:9 “เชื้อฟู... ขึ้นได้” เป็นสุภาษิตหมายถึงเรื่องเล็กๆ สามารถกลายเป็นเรื่องใหญ่ได้หรือคนไม่ดีเพียงคนเดียวแต่สามารถทำให้คนทั้งกลุ่มไม่ดีได้

5:12 ตอน คือการตัดอวัยวะเพศชายออก เปาโลใช้คำนี้เพราะมันคล้ายกับคำว่าชลิบ เปาโลแสดงให้เห็นว่าเขาโกรธพวกครูจอมปลอม

5:14 “รัก...ตัวเอง” อ้างมาจากหนังสือ เลวินิตี 19:18

5:20 การใช้เวทมนตร์คาถาคือ การใช้มนตร์มายาหรือพลังของชาตนา

5:23 ไม่ขัดแย้งกับกฎข้อไหน หรือแปลได้อีกอย่างว่า ไม่มีกฎข้อไหนเกี่ยวกับเรื่องอย่างนี้

ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6 พี่น้องครับ ถ้าพี่น้องคนไหนถูกจับได้ว่าไปทำบาปก็ให้พวกคุณที่เป็นคนของพระวิญญาณช่วย ให้เขากลับมาอยู่ในทางที่ถูกต้อง แต่ต้องช่วยด้วยความสุภาพ และให้ระวังให้ดี เพราะไม่อย่างนั้นตัวคุณเองก็อาจจะถูกล่อลวงให้หลงไปทำบาปได้เหมือนกัน ² ให้แบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน เมื่อคุณทำอย่างนั้น คุณก็ได้ทำตามกฎของพระคริสต์จริงๆ ³ ถ้าใครคิดว่าตัวเองดีกว่าคนอื่นทุกๆ ที่ไม่จริง เขาก็หลอกตัวเอง ⁴ ให้แต่ละคนสำรวจการงานของตนเองจะได้ภูมิใจในงานที่เขาทำ แต่ไม่ต้องเที่ยวเอาไปเปรียบเทียบกับคนอื่นคนนี้ ⁵ ให้ต่างคนต่างก็รับผิดชอบภาระของตนเอง

อย่าหยุดทำดี

⁶ อย่าลืมนำสิ่งดีๆ ที่คุณมีให้ครูที่สอนคุณ เรื่องถ้อยคำของพระเจ้าด้วย ⁷ อย่าโง่งไปหน่อยเลย ไม่มีใครหลอกพระเจ้าได้หรอก ใครหว่านพืชอะไรลงไป ก็ต้องเก็บเกี่ยวผลของพืชนั้น ⁸ คนที่หว่านเพื่อกิเลสตัณหาของสันดาน ก็จะเก็บเกี่ยวความพินาศ ส่วนคนที่หว่านเพื่อเอาใจพระวิญญาณ ก็จะเก็บเกี่ยวชีวิตที่อยู่กับพระเจ้าตลอดไปจากพระวิญญาณนั้น ⁹ อย่าเพิ่งท้อแท้ในการทำดี เพราะเมื่อถึงเวลาที่เหมาะ คุณก็จะได้เก็บเกี่ยวผลจากการทำดีนั้น ถ้าไม่เลิกไปซะก่อนนะ ¹⁰ ดังนั้น เมื่อมีโอกาสก็ให้ทำความดีกับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับครอบครัวที่ไว้วางใจในพระเจ้า

เปาโลจบจดหมาย

¹¹ คู่ตัวหนังสือที่ใหญ่โตนี้สิ เป็นลายมือของผมเอง ¹² คนพวกนั้นที่อยากได้หน้าพยายามบังคับให้คุณทำพิธีชลิบ ก็เพราะเหตุผลแค่ข้อเดียวคือกลัวจะถูกคนยิวข่มเหงตอนประกาศเรื่องไม้กางเขนของพระคริสต์* ¹³ ขนาดพวกมันเองที่เข้าพิธีชลิบแล้ว ก็ยังไม่ทำตามกฎ แต่ที่พวกมันอยากให้คุณทำพิธีชลิบ ก็เพื่อจะได้ ไปไม่ไ้อวดว่าพวกมันนี่แน่ ที่ทำให้พวกคุณเข้าพิธีชลิบได้ ¹⁴ ขอให้ผมอย่าได้ไ้อวดเรื่องอะไรเลย นอกจากเรื่องกางเขนของพระเยซูคริสต์เจ้าของพวกเราเท่านั้น โลกนี้ก็ไ้อวด*จากผมไปแล้ว และผมเองก็ได้ตาย*จากโลกนี้ไปแล้วเหมือนกัน ¹⁵ จะทำหรือไม่ทำพิธีชลิบนั้น มันไม่ได้สำคัญอะไรเลย แต่สิ่งที่สำคัญคือ โลกใหม่ที่พระเจ้าได้สร้างขึ้นมา ¹⁶ ขอให้พระเจ้ามีความเมตตากรุณาและให้สันติสุขกับทุกคนที่ใช้ชีวิตตามกฎนี้ ผู้เป็นอิสราเอลแท้ๆ ของพระเจ้าด้วย

¹⁷ สุดท้ายนี้ อย่าให้ใครมาสร้างปัญหาให้กับผมเพิ่มขึ้นอีกเลย บาดแผล*ทั่วตัวของผม ก็แสดงให้เห็นแล้วว่า ผมเป็นของพระคริสต์

¹⁸ พี่น้องครับ ขอให้ความเมตตากรุณาของพระเยซูคริสต์เจ้า อยู่กับจิตวิญญาณของพวกคุณด้วยเถิด อาเมน†

6:12 ไม้กางเขนของพระคริสต์ เปาโลใช้ไม้กางเขนแทนภาพเรื่องความตายของพระคริสต์ที่ต้องชดใช้แทนความผิดบาปของมนุษย์

6:14 ตาย หมายถึง "ถูกตรึงบนไม้กางเขน"

6:17 บาดแผล มีหลายครั้งที่เปาโลถูกผู้คนที่ต่อต้านเขาเขียนตี เพราะเขาสั่งสอนเรื่องเกี่ยวกับพระคริสต์ บาดแผลจึงเกิดจากการถูกเขียนตีนั้น

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>